

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова
Житлово-комунальний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____ В. І. Лук'янов
« _____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА
співбесіди
з української мови та літератури
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
«молодший спеціаліст»
на базі повної загальної середньої освіти

ОБГОВОРЕНО та СХВАЛЕНО
на засіданні ЦК мови та літератури
протокол № ___ від _____ 2019 р.
Голова ЦК _____ Т. І. Єгоркіна

Харків 2019 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
ЗМІСТ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ	
Розділ I. Вступ. Українська мова в світі.....	5
Розділ II. Фонетика. Графіка. Орфоепія.	
Орфографія.....	5
Розділ III.	
Морфологія.....	5
Іменник.....	5
Прикметник.....	6
Числівник.....	6
Займенник.....	7
Дієслово.....	7
Дієприкметник.....	7
Дієприслівник.....	8
Прислівник.....	8
Прийменник.....	8
Сполучник.....	8
Частка.....	9
Вигук.....	9
Розділ IV. Синтаксис і	
пунктуація.....	9
Словосполучення і	
речення.....	9
Просте речення. Двоскладне	
речення.....	9
Односкладні речення. Неповні	
речення.....	10
Речення з однорідними	
членами.....	10
Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями,	
реченнями).....	10
Речення з відокремленими	
членами.....	10
Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої	
мови.....	11
Складне речення і його	
ознаки.....	11

Складносурядне речення.....	11
Складнопідрядне речення.....	11
Безсполучникове складне речення.....	11
Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку.....	12
Теми зв'язних висловлювань абітурієнтів.....	12
Вступ. Літературний процес 70-90-х років XIX ст.....	12
Література 10-х років XX ст.	12
Література рідного краю.....	13
Поезія.....	13
Проза.....	13
Драматургія.....	13
Поети-шістдесятники.....	14
Українська „хімерна проза” XX ст.....	14
Література „українського бароко” XX ст.....	14
Теорія літератури.....	15
Критерії оцінювання знань абітурієнтів з української мови	15
Критерії оцінювання знань абітурієнтів літератури	17
Література.....	19

Вступ

Програму для вступних випробувань з української мови та літератури на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» на базі повної загальної середньої освіти для всіх спеціальностей розроблено на основі Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної загальної освіти та Програм для загальноосвітніх навчальних закладів із української мови та літератури.

Завданням вступного випробування з української мови та літератури є:

- визначення рівня підготовленості вступників;
- перевірка розуміння абітурієнтом програмового матеріалу з української мови та літератури.

Форма вступного випробування – співбесіда.

Абітурієнтам пропонуються тестові завдання закритого та відкритого типів, які містять питання з української мови та літератури.

Відповідно до завдань вступного випробування з української мови в Програмі визначено обов'язковий мінімум змісту освіти, що включає мовну систему – стилістику, лексикологію, фонетику, граматику, синтаксис і пунктуацію; комунікативні уміння та навички абітурієнтів, а також систему літератури – знання творчості визнаних митців, творів української літератури, теорії літератури.

Оцінювання результатів навчання української мови здійснюється на основі функціонального підходу до мовного курсу, який насамперед виявляє вміння ефективно користуватися мовою як засобом пізнання, комунікації; високу мовну культуру особистості; формування громадянської позиції, національної самосвідомості. Співбесіда включає теоретичні питання з української мови та складання зв'язного висловлювання на запропоновану тему.

Програма доповнюється переліком тем зв'язних висловлювань абітурієнтів, розділом «Оцінювання знань абітурієнтів з української мови та літератури» (оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів здійснюється з урахуванням вимог до учнів загальноосвітніх шкіл з метою об'єктивності самого оцінювання), списком рекомендованої літератури для підготовки до вступного випробування.

Порядок проведення та терміни співбесіди з української мови визначаються відбірковою комісією ЖКК ХНУМГ імені О.М. Бекетова.

ЗМІСТ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ

Розділ I. Вступ. Українська мова в світі

Розділ II. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Звуки мови й звуки мовлення. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї, щ*. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування *у-в, і-й*.

Правопис

Написання слів іншомовного походження: *и, і* у словах іншомовного походження; правопис м'якого знака та апострофа; подвоєння букв у словах іншомовного походження.

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні *[e], [u], [o]* в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *ни* у прикметниках, дієприкметниках і прислівниках, *не, ні* з різними частинами мови. Особливості написання числівників і займенників. Написання окремо сполучень прислівникового типу, разом і через дефіс прислівників, службових частин мови, вигуків.

Розділ III. Морфологія

Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви *-а(-я), -у(-ю)* в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання

іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Особливості творення іменників.

Правопис іменників

Велика буква і лапки у власних назвах. *Не* з іменниками.

Букви *-а (-я), -у(-ю)* в закінченнях чоловічого роду другої відміни.

Букви *е, и, і* в суфіксах *-ечок, -ечк, -ичок, -ичк, -інн(я), -енн(я), --н(я), -инн(я), -ив(о), -ев(о)*.

Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста та складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда та м'яка групи). Творення прикметників, перехід прикметників в іменники.

Правопис прикметників

Написання прикметників із суфіксами *-еньк-, -есеньк-, -ісінк-, -юсінк-, -ськ-, -цьк-, -зьк-*.

Букви *е, о, и* у прикметникових суфіксах *-ев-(-єв-), -ов-(-йов-, -ьов-), -ин-, -ін-, -ичн-*.

Написання *не* з прикметниками.

Написання *-н- і -нн-* у прикметниках.

Написання складних прикметників разом і через дефіс.

Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

- 1) *один, одна;*
- 2) *два, три, чотири;*
- 3) *від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят;*
- 4) *сорок, дев'яносто, сто;*
- 5) *двісті – дев'ятсот;*
- 6) *нуль, тисяча, мільйон, мільярд;*
- 7) *збірні;*
- 8) *дробові.*

Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Творення числівників.

Правопис числівників

Буква *ь* на кінці числівників і перед закінченням у непрямих відмінках.

Написання складених числівників окремо.

Написання разом порядкових числівників з *–тисячний*.

Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення займенників.

Правопис займенників

Написання разом і через дефіс неозначених займенників. Написання займенників з прийменниками окремо.

Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного і наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I і II дієвідмін. Особові і числові форми дієслів (теперішнього і майбутнього часу й наказового способу). Родові і числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Правопис дієслів

Не з дієсловами.

Правопис *–ться*, *-шся* в кінці дієслів.

Букви *е*, *о* в особових закінченнях дієслів I і II дієвідмін.

Буква *ь* у дієсловах наказового способу.

Дієприкметник

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Правопис дієприкметників

Правопис голосних у закінченнях дієприкметників.

Відокремлення комами дієприкметникового звороту (після означуваного іменника).

Правопис голосних і приголосних у суфіксах дієприкметників.

Написання *-н-* у дієприкметниках та *-нн-* у прикметниках дієприкметникового походження.

Не з дієприкметниками.

Дієприслівник

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників

Коми при дієприслівниковому звороті й одиничному дієприслівникові.

Не з дієприслівниками.

Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів.

Правопис прислівників

Букви *-н-* та *-нн-* у прислівниках.

Не і *ні* з прислівниками. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників та дієприкметників.

Написання прислівників разом і через дефіс.

Написання прислівникових словосполучень типу: *раз у раз*, *з дня на день...*

Прийменник як службова частина мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Правопис прийменників

Написання похідних прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені).

Правопис сполучників

Написання сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Правопис часток

Написання часток *-бо, -но, -то, -от, -таки*.

Не і ні з різними частинами мови.

Вигук як особлива частина мови

Вигук як особлива частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

Правопис вигуків

Дефіс у вигуках.

Кома і знак оклику при вигуках.

Розділ IV. Синтаксис і пунктуація**Словосполучення і речення**

Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Словосполучення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

Правопис. Розділові знаки в кінці речення.

Просте речення. Двоскладне речення***Головні і другорядні члени речення***

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Основні функції та способи вираження компонентів складеного присудка: вираження граматичного значення присудка (функція допоміжної

частини) та вираження основного лексичного значення присудка (функція основної частини – неозначеної форми дієслова чи іменної частини).

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Правопис

Тире між підметом і присудком.

Виділення порівняльних зворотів комами.

Односкладні речення. Неповні речення

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Неповні речення.

Правопис

Тире в неповних реченнях

Речення з однорідними членами

Речення з однорідними членами. Узагальнюючі слова в реченнях з однорідними членами.

Правопис

Двокрапка і тире при узагальнюючих словах у реченнях з однорідними членами.

Речення зі звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями)

Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення.

Правопис

Розділові знаки при звертанні і вставних словах

Речення з відокремленими членами

Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюючі члени речення.

Правопис

Розділові знаки при відокремлених членах речення.

Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої мови

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

Правопис

Розділові знаки при прямій мові, діалозі та цитатах.

Складне речення і його ознаки

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

Правопис

Розділові знаки між частинами складносурядного речення.

Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю.

Правопис

Розділові знаки між головною і підрядною частинами складнопідрядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні з кількома підрядними частинами.

Безсполучникове складне речення

Безсполучникове складне речення. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

- 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);
- 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).

Правопис

Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку

Правопис

Розділові знаки в складному реченні з різними видами сполучників і безсполучникового зв'язку.

Теми зв'язних висловлювань абітурієнтів

1. Вивчаючи і плаваючи мову, відкриваю світ і себе в ньому.
2. Яким я уявляю майбутнє України і своє місце в ньому.
3. Як не розминутися сьогодні з майбутнім.
4. Мої роздуми щодо проблем можливості, необхідності та наслідків входження України до Євросоюзу.
5. Вивчаючи і зберігаючи традиції рідного народу, я долучаюсь до його історії та культури.
6. Перспективи розвитку моєї професії, її необхідність та престижність.
7. Мій внесок як майбутнього фахівця в економічний та духовний розвиток країни.
8. Удосконалюючи себе, роблю кращим і цей світ.
9. Що є передумовою щастя людини.

Вступ. Літературний процес 70-90-х років XIX ст.

І.С.Нечуй-Левицький. „Кайдашева сім'я”

Панас Мирний (П.Рудченко). „Хіба ревуть воли, як ясла повні»

І. Карпенко – Карий (І.Тобілевич). „Мартин Боруля” або „Хазяїн”

М.П.Старицький. «Не судилось»

Іван Франко. Поезії. „Гімн”, „Ой ти, дівчино, з горіха зерня”, „Чого являєшся мені у сні?”, „Декадент”, „Розвивайся ти, високий дубе”. Поема „Мойсей”. Повість „Перехресні стежки” .

Література XX ст.

Б.Грінченко. „Каторжна”

М.Коцюбинський. „Intermezzo”, „П'ятизлотник”, „Що записано в книгу життя”, „Тіні забутих предків”

Ольга Кобилянська. „Земля”

Василь Стефаник. „Камінний хрест”, „Новина”

Леся Українка. Поезії. „Contra spem spero”, „І все-таки до тебе думка лине...”, „Стояла я і слухала весну...”, „Все, все покинуть до тебе полинутьь...”. „Лісова пісня”

Микола Вороний. Поезії. „Іванові Франкові”, „Блакитна Панна”, „Інфанта”

Олександр Олесь (О.Кандиба). Поезії „З журбою радість обнялась...”, „Чари ночі”, „О слово рідне! Орле скутий !..”

В.Винниченко. „Малорос-європеєць” та інше оповідання за вибором викладача.

Література рідного краю

Вступ. *Поезія*. П.Тичина. Поезії „Арфами, арфами...”, „Гей, вдарте в струни, кобзарі...”, „Пам’яті тридцяти”

М.Рильський. Поезії. „Молюсь і вірю...” (або „Коли усе в тумані життєвому...”), „Запахла осінь в’ялим тютюном...”, «Слово про рідну матір»

В.Сосюра. Поезії . „Білі акації будуть цвісти”, „Васильки”, „Любіть Україну”

Євген Плужник. Поезії. “Для вас, історики майбутні...”, “Вчись у природи творчого спокою...” та інший вірш за вибором викладача.

Робота над визначеними викладачем темами

Проза. Загальний огляд : Григорій Косинка(Стрілець). „На золотих богів”, „Мати”

М. Хвильовий (М.Фітільов). „Мати”

Ю. Яновський. „Подвійне коло”, „Шаланда в морі”

Валер’ян Підмогильний. „Місто ”

Остап Вишня (П. Губенко) „Моя автобіографія”, „Зенітка”, „Як варити і їсти суп із дикої качки”, „Бенгальський тигр”

Драматургія. М. Куліш. „Маклена Граса” або „Мина Мазайло”

Література в Західній Україні (до 1939 р.)

Література в Західній Україні (до 1939 р.)

Євген Маланюк. Загальний огляд творчості . Поезія. “Під чужим небом”, “Істотне”, “Стилет чи стилос?..”, “Земна мадонна”

Олег Ольжич. „Господь багатий нас благословив...”, „Захочеш – і будеш” (Із циклу „Незнайомому воякові”)

Олена Теліга. „Сучасникам”, „Радість”, „Пломінний день”

Вступ. О.Довженко. „Зачарована Десна”, „Україна в огні”

Василь Барка (Очерет). „Жовтий князь”

Іван Багряний. „Тигролови”

Улас Самчук „Марія”

Вступ. *Поети-шістдесятники*. В.Симоненко. „Лебеді материнства”, „Задивляюсь у твої зіниці”, „Є тисячі доріг...”, „Я...”, „Ікс плюс ігрек”, „Ну скажи, хіба не фантастично...”

Іван Драч. „Крила”, „Балада про соняшник”, „Балада про вузлики”

Микола Вінграновський. „У синьому небі я висіяв ліс...”, „Сеньорито акаціє, добрий вечір...” та інший вірш за вибором викладача.

Дмитро Павличко. Поезія. „Два кольори”», „Це Ти створив мене таким...”, „Був день, коли ніхто не плаче...”, „Сріблиться дощ...”, „Два кольори”:

Ліна Костенко. Поезія. „Страшні слова, коли вони мовчать», „Вже почалось, мабуть, майбутнє” (або „Життя іде і все без коректур”), „Хай буде легко. Дотиком пера...”: „Недумано, негадано...”. „Маруся Чурай”

Робота над визначеними викладачем темами

Олесь Гончар. „Собор”

Григорій Тютюнник. „Зав’язь”, „Три зозулі з поклоном”

В. Стус. Поезії. „Мені зоря сіяла нині вранці...”, „Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...”, „О земле втрачена, явися...”

Українська „хімерна проза” ХХ ст.

Література „українського бароко” ХХ ст. Валерій Шевчук. «Дім на горі»

П.Загребельний. „Диво”

Сучасна „молода” українська література

Теорія літератури:

1. Соціально-побутова повість, повість-хроніка, реалізм.
2. Соціально-психологічний роман.
3. Жанри драматичного твору.
4. Сонет.
5. Жанрові особливості новели.
6. Новела, імпресіонізм.
7. Психологічна характеристика літературного героя.
8. Експресіонізм.
9. Неоромантизм, драма-феєрія.
- 10.Символізм.
- 11.Неореалізм.
- 12.„Розстріляне Відродження”.
- 13.Поняття про ліричного героя.
- 14.Роман у новелах.
- 15.Усмішка; види комічного.
- 16.Кіноповість.
- 17.Пригодницький роман.
- 18.Балада .
- 19.Роман у віршах.
- 20.Роман-балада, повість-притча.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів з української мови

Під час перевірки знань абітурієнтів урахується ступінь повноти відповіді з теоретичних питань, розуміння теми зв'язного висловлювання, вияв творчих здібностей, особистого ставлення до змісту висловлювання.

Таблиця оцінювання знань

Рівень	Бали	Характеристика змісту відповіді
Початковий	106 –	Студент будує лише окремі, не пов'язані між собою речення;
(Бали цього рівня одержують абітурієнти, які не досягають значного успіху за	111,4	лексика висловлювання дуже бідна.
	112 –	Студент будує лише окремі фрагменти відповідей на
	117,4	теоретичні питання, висловлювання не непослідовне, не розкрита його тема; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.

жодним із визначених критеріїв.)	118 –	За обсягом відповідь не є завершеною, хвибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
Середній	123,4	
(Балів цього рівня	124,0	Відповідь характеризується уже певною завершеністю, зв'язністю; проте є недоліки за рядом показників (до семи),
заслуговують абітурієнти, які будують відповідь, що за критерієм обсягу, повноти відтворення інформації і зв'язності значною мірою задовольняє норму, але за іншими критеріями результати істотно нижчі.)	132,6	наприклад: характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий
	133,5	У цілому відповідь є завершеною, тема значною мірою розкрита, але трапляються недоліки за низкою показників (до шести): висловлюванню властива поверховість висвітлення теми, основна думка не проглядається, бракує єдності стилю та ін.
	142,1	
	143,0	Відповідь на теоретичне питання розкривається, виклад загалом зв'язний, але характеризується недоліками за кількома показниками (до п'яти): помітний її репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.
	151,6	
Достатній	152,5	Абітурієнт самостійно створює достатньо повну, зв'язну, з елементами самостійних суджень відповідь на теоретичне
(Балів цього рівня	161,1	питання, вдало добираються лексичні засоби, але є недоліки (до чотирьох), наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується тощо.
заслуговують абітурієнти, які досить вправно будують відповідь за більшістю критеріїв, але за деякими з них ще припускаються недоліків.)	162,0	Абітурієнт самостійно будує достатньо повну, осмислену відповідь на теоретичне питання, проте трапляються ще
	170,5	недоліки за певними показниками (до трьох).
	171,5	Абітурієнт самостійно будує послідовну, повну, логічно викладену відповідь на теоретичне питання; розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби; однак припускається окремих недоліків (за двома показниками): здебільшого це відсутність виразної особистісної позиції чи належної її аргументації тощо.
	180,0	
Високий	181,0	Абітурієнт самостійно будує послідовну, повну відповідь на теоретичне питання, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, відповідь відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності; але за одним із критеріїв допущено недолік.
(Балів цього рівня	189,5	
заслуговують абітурієнти, які вправно		

<p>за змістом і формою будують відповідь; висловлюють і аргументують свою думку; вміють зіставляти різні погляди на той самий предмет, оцінювати аргументи на їх доказ, обирати один із них; окрім того, пристосовують висловлювання до особливостей певної мовленнєвої ситуації, комунікативного завдання.)</p>	<p>190, 5 – 199, 0</p> <p>200,0</p>	<p>Абітурієнт самостійно будує послідовну, повну відповідь на теоретичне питання, ураховує комунікативне завдання; висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; відповідь в цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.</p> <p>Студент самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, усвідомлює можливості використання тієї чи іншої інформації для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.</p>
--	---	---

Критерії оцінювання знань абітурієнтів з української літератури

Рівень	Бали	Характеристика змісту відповіді
1. Початковий	106,0-111,4	Абітурієнт відтворює матеріали на елементарному рівні, називаючи окремий літературний факт або явище.
	112,0-117,4	Абітурієнт розуміє навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворює якийсь фрагмент окремим реченням.
	118,0-123,4	Абітурієнт сприймає навчальний матеріал, дає відповідь у вигляді вислову (з допомогою викладача).
	124,0-132,6	Абітурієнт володіє літературним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворює незначну його частину, дає визначення літературного явища без посилання на текст.
2. Середній	133,5-142,1	Абітурієнт володіє матеріалом та окремими навичками аналізу літературного твору, з допомогою викладача відтворює матеріал і наводить приклад з тексту.
	143,0-	Абітурієнт володіє матеріалом, відтворює значну його частину, з

3. Достатній	151,6	допомогою викладача знаходить потрібні приклади у тексті літературного твору.
	152,5- 161,1	Абітурієнт володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим викладачем зразком, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних суджень.
	162,0- 170,5	Абітурієнт володіє матеріалом, навичками текстуального аналізу на рівні цілісно-комплексного уявлення про певне літературне явище, під керівництвом викладача виправляє допущені помилки й добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку.
4. Високий	171,5- 180,0	Абітурієнт володіє матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу художнього твору, систематизує та узагальнює набуті знання, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження власного судження.
	181,0- 189,5	Абітурієнт володіє матеріалом та навичками цілісно-комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює окремі нові літературні явища, знаходить і виправляє допущені помилки, працює з різними джерелами інформації, систематизує та творчо використовує дібраний матеріал.
	190,5- 199,0	Абітурієнт на високому рівні володіє матеріалом, вміннями і навичками аналізу художнього твору, висловлює свої думки, самостійно оцінює різноманітні явища культурного життя, виявляючи власну позицію щодо них.
	200,0	Абітурієнт вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації, схильність до літературної творчості.

Підсумкова кількість балів виставляється абітурієнту як середньозважена з української мови та з української літератури.

Література

Українська мова

1. Ющук І П. Практикум з правопису української мови. – К.: Освіта, 2007
2. Дудка О. О., Шевелева Л. А. Комплексний довідник з української мови. – Х.: Веста, 2009
3. Коцюбинська Н. М., Коцюбинська А. І.. Українська мова. Фонетика. Лексика. Будова слова. Словотвір. Морфологія. Синтаксис. – К.: Країна мрій, 2006
4. Шевелева Л. А. Український правопис у таблицях. – Х.: Світ дитинства, 2007
5. Бондарчук К. С. Українська мова (довідник школяра). 5 – 12 класи. – К.: Підручники і посібники, 2009
6. Залікові завдання з української мови. 10-11 клас. - К.: «Шкільний світ», 2006.
7. Орфографія української мови просто про складне / Радченко І. - К.: «Шкільний світ», 2008.
8. Зубков М. Збірник диктантів для випускників та абітурієнтів з української мови. - Харків: СПДФО Співак Т.К., 2007.
9. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. - Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
10. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 2007.
11. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
12. Плющ М.Я., Гринас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. - К.: Вища школа. - 2004.
13. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д.філол.н. проф. Гуйванюк Н.В. - К.: Академія, 2009.
14. Українська мова: Підруч. для 10-11 кл. пік. з укр. та рос. мовами навчання / О.М. Беляєв та ін. - К.: Освіта, 2007.
15. Шкуратяна Н.Г., Шевчук С.В. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: Навч. посібник. - К.: Вища школа, 2007.
16. Понко О. Г. Українська мова за всією шкільною програмою. Практичний довідник. 5 – 12 класи. Х.: «Весна» ФОП Співак Т. К., 2008

Українська література

1. *Історія української літератури XIX століття: У 3 кн.*— К., 1997.— Кн. 3.
2. *Панченко В.* Дві повісті Івана Нечуя-Левицького (“Хмари”, “Кайдашева сім’я”) // *Дивослово.*— 2003.— № 8.
3. *Черкаський В.* Художній світ Панаса Мирного.— К., 1989
4. *Рильський М.* Гордість української драматургії: Про творчість Карпенка-Карого // *Рильський М.* Статті про літературу.— К., 1980.
5. *Басс І., Каспрук А.* Іван Франко: життєвий і творчий шлях.— К., 1983.
6. *Гундорова Т.* Початок XX ст. Загальні тенденції художнього розвитку // *Історія української літератури XX ст.: У 2 кн.*— К., 1993.— Кн. 1.
7. *Филипович П.* Спустошена ідилія (“Земля” О. Кобилянської) // *Филипович П.* Літературно-критичні статті.— К., 1991.
8. *Камінчук О.* Художній світогляд та особливості поетики Лесі Українки // *Дивослово.*— 2003.— № 1.
9. *Гнідан О., Дем’янівська Л.* Володимир Винниченко: Життя, діяльність, творчість.— К., 1996.
10. *Історія української літератури XX ст.: У 2 кн.*— К., 1993, 1994, 1998.
11. *Ковалів Ю.* Українська поезія першої половини XX ст.— К., 2000.
12. *Лавріненко Ю.* Розстріляне відродження. Антологія 1917— 1933.— К., 2001.
13. *Мовчан Р.* Українська проза XX століття в іменах: Посібник.— К., 1997
14. *Панченко В.* Поезія Ліни Костенко.— Кіровоград, 1997.
15. *Гундорова Т.* Бу-Ба-Бу, Карнавал, Кіч // *Критика.*— 2000.— № 7—8.
16. *Жулинський М.* Подих третього тисячоліття.— Луцьк, 2000
17. *Ткачук М.* Літературний процес 90-х років XX століття // *Українська мова та література.*— 2000.— № 22.